

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 582. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm12969.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Joseph den Anden var nemlig en af dem, hvorpaa hin Tid var saa riig, som uden at vide hvordan de vil skabe sig selv, har stor Lyst til at omskabe Alt efter deres Hoved; og skabe da naturligviis, hvor de faae Magt, et Chaos. Han fandt det indlysende, at et Rige var stærkest, naar alle Delene udgjorde et Heelt, og Kræfterne samlede sig i een Hovedpunkt, og han saae, at hvor det var Tilfældet, der havde Indbyggerne i det Hele eens Love, Sprog og Forfatning, og der var Fyrsten Herre i sit Land; men nu meende han, at det ogsaa maatte blive Tilfældet, naar man tiltvang sig Magten, og paatvang høistforskjellige Folk Skinnen af Lighed, og det kan man begribe, grundede sig kun paa et Ønske, der var saa udsvævende, at man med Rette har anviist det sin Plads i Skyerne. Kunde det lykkedes ham at tiltuske sig Baiern for Brabant, vilde det vel gjort en mærkelig Forskjel, men det forhindrede Friederich, og selv det vilde ikke hjulpet, især da Joseph endnu havde en anden Plan, der endnu var mere udsvævende, den nemlig, at reformere den catholske Kirke i sine Lande uden 583 Religion, til Ære for Voltaire og til Fordeel for Stats-Cassen. Den raske Udførelse af begge disse Planer laae ikke alene i Strid med hans Undersaatters besvorne Rettigheder og Geistlighedens, især de arme, huusvilde Munkes, Fordeel, men tillige med sig selv, da de samme Grundsætninger som gjør Fyrsten ogsaa gjøre Folket tøileløst, og under den for Østerrig i alle Maader uheldige Tyrkekrig, udbrød der en farlig Opstand, saavel i Ungarn som i Brabant. Imidlertid begyndte det at storme i Frankerig, og Joseph levede netop længe nok til at erfare, ^{*}døde 1790. at Nederlandene havde erklæret sig for uafhængige, og til at gjenkalde sine Omskabnings-Bud. Vel gik Brabant paa Forlig med hans Broder Leopold, som og fik Fred for Tyrken, men hvad man saavel her, som i Holland, kunde vente i Tilfælde af en Krig med Frankerne, er øiensynligt.